

tr. z. podřaděno neprávem a bez jakéhokoliv zákonného podkladu. Podle trestního oznámení nedává se obžalované za vinu nic jiného, než že nevykonávala řádně dozor nad svým dvouletým dítětem, a nebylo ani jinak vysloveno podezření, že se dopustila jednání neb opomenutí ve smyslu §§ 335, 431 tr. zák. Toto opomenutí dozoru, k němuž obviněná jako matka byla povinna, lze však stíhati jen podle § 376 tr. zák. a to jen za řečeného předpokladu, že totiž následkem tohoto opomenutí vzejde smrt nebo těžké uškození na těle osoby svěřené k doзору. Mělo-li by toto opomenutí v zápětí jen lehké uškození na těle neb ohrožení tělesné bezpečnosti bez následků, nelze opomenutí ani podpůrně podřaditi pod ustanovení § 431 tr. zák. se zřetelem k tomu, že ustanovení to (§ 431 tr. zák.) není v předpisu § 376 tr. zák. jako zvláštním obsaženo (rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 4093 víd. sb.). Takové opomenutí jest tudíž beztrestné. Bylo proto k návrhu generální prokuratury ve smyslu §§ 33 a 292 tr. ř. uznati právem, jak se stalo.

Čís. 4458.

Požiadavku, vyslovenému v § 4 odst. I. vl. nar. č. 17/26 Sb. z. a n., že podanie v štátnom jazyku má byť »*vecne nezmenené*«, — jestli ide o opravný prostriedok — je rozumeť tak, že má byť verným prekladom pôvodného podania, v inom než štátnom jazyku učiného.

(Rozh. zo dňa 14. septembra 1932, Zm III 169/32.)

Najvyšší soud v trestnej veci proti K. S. pre zločin ťažkého ublíženía na tele atď. odmietol zmätočnú sťažnosť obžalovaného.

Dôvody:

Proti rozsudku vrchného soudu obžalovaný podal odvolanie — správne zmätočnú sťažnosť — v maďarskej reči. Ponevác vo spisoch bol obžalovaný označený za Slováka, preto ho v smysle § 4 vlád. nar. č. 17/1926 Sb. z. a nar. najvyšší soud vyzval, aby v lehote 8 dní alebo vykázal, že je národnosti maďarskej, alebo podal svoj opravný prostriedok v štátnom jazyku. Obžalovaný v povolenej lehote podal síce spis, obsahujúci jeho opravný prostriedok v štátnom jazyku, tento spis však nie je verným prekladom pôvodne maďarsky podanej zmätočnej sťažnosti, lebo označuje časti rozsudku, proti ktorým opravný prostriedok smeruje, ináč, než pôvodné maďarské podanie a obsahuje aj iné dôvody, než ktoré sú uvedené v pôvodnom podaní. Ponevác obžalovaný podal dodatočne svoj opravný prostriedok síce v štátnom jazyku, avšak pozmenene, preto v smysle odst. II. čl. 4 vlád. nar. č. 17/1926 Sb. z. a nar. najvyšší soud nemôže hľadeť k prvému podaniu. Z tohoto formálneho dôvodu bolo treba zmätočnú sťažnosť obžalovaného odmietnuť.

Čís. 4459.

Při úvaze, zda jde o totožný čin, o němž byl již dříve vynesen pravoplatný rozsudek (§ 326 č. 1 tr. ř.), nerozhoduje právní kvalifikace činu, tvrzená obžalobou nebo přijatá soudem, nýbrž sám skutek, jenž byl označen jako trestný.

Skutková podstata dokonaného podvodu podle § 386 tr. zák. vyžaduje, aby z činu nastala škoda. Jde-li o zjištění výše škody, způsobené věřitelům prodejem nemovitostí, jest nutno od hodnoty nemovitostí odpočítati dluhy zajištěné v pozemkové knize.

(Rozh. ze 14. září 1932, Zm IV 180/32.)

Nižší soudy uznaly obžalovaného H. R. vinným dvojnásobným zločinem padělání soukromých listin podle § 403 č. 1 tr. zák., jehož se dopustil, padělav směnky ve dvou případech, odvolací soud ho mimo to odsoudil pro zločin podvodu podle § 386 tr. zák., který prý spáchal tím, že věda, že má přes 150.000 Kč dluhů, pro něž byl upomínán, a připravuje se k insolvenční, kterou dne 28. června 1929 též ohlásil, prodal dne 18. dubna 1929 části svých nemovitostí, aby své věřitele před nastávající exekucí poškodil. Spoluobžalovaná G. R. byla uznána odvolacím soudem vinou z účastenství na zločinu podvodu podle §§ 69 č. 2, 386 tr. zák., jehož se prý dopustila tím, že, vědouc o podvodném jednání svého bratra, obžalovaného H. R., usnadňovala mu provedení činu tím, že trhovou smlouvu ze dne 18. dubna 1929 jako kupující podepsala a části nemovitostí, H. R.-ovi patřících, na sebe dala převést.

Nejvyšší soud, přezkoumav věc na zmateční stížnost obžalovaných H. R. a G. R., vynesl rozsudek, jímž vyhověl zmateční stížnosti z důvodu zmatku podle § 385 č. 1 c) tr. ř., zrušil rozsudky obou nižších soudů, pokud jimi byl obžalovaný H. R. uznán vinným dvojnásobným zločinem padělání soukromých listin podle § 403 č. 1 tr. zák. na škodu L. S. a zprostil ho podle § 326 č. 1 tr. ř. v těchto bodech z obžaloby. Z úřední moci na základě I. odstavce § 35 por. nov. zrušil rozsudek odvolacího soudu, pokud jím byl obžalovaný H. R. uznán vinným zločinem podvodu podle § 386 tr. zák. a pokud obžalovaná G. R. byla uznána vinnou přečinem účastenství na zločinu podvodu podle § 69 č. 2 a § 386 tr. zák. a vrátil věc v tomto bodu odvolacímu soudu k novému přeličení a rozhodnutí.

Z d ů v o d ů:

Zmateční stížnost jest založena na důvodech zmatku podle § 384 č. 9 a § 385 č. 1 a), c) tr. ř. Oba nižší soudy uznaly obžalovaného H. R. vinným dvojnásobným zločinem padělání soukromých listin podle § 403 č. 1 tr. zák., jehož se prý dopustil tím, že 1) dne 10. prosince 1928 v B. vydal L. S.-ovi směnku na 1.000 Kč, na níž padělal, dal padělati, podpis J. R.-a, svého otce, jenž v roce 1916 zemřel, 2) dne 1. ledna 1929 tamže vydal L. S.-ovi druhou směnku na 1.000 Kč, na níž padělal, dal padělati, podpis svého otce J. R.-a, v roce 1916 zemřelého, že tedy v obou případech zhotovil neb dal zhotoviti nepravé směnky, jichž použil k tomu, by jimi byla dokázána existence směnečného závazku. Zmateční stížnost, uplatňujíc důvod zmatku podle § 385 č. 1 c) tr. ř., namítá, že o těchto činech byl již dříve vynesen pravoplatný rozsudek okresního soudu v B. ze dne 23. června 1930 a že proto bez obnovy

trestního řízení nemohlo býti zahájeno nové trestní řízení. Této námitce nelze upřítí oprávnění. Ze srovnání trestního oznámení u okresního soudu v R., jež bylo základem pravoplatného zprošťujícího rozsudku okresního soudu v B. ze dne 23. června 1930, s obžalovacím spisem státního zastupitelství ze dne 22. prosince 1929 a s rozsudky nižších soudů plyne, že předmětem rozhodování v obou trestních věcech bylo, že prý obžalovaný padělal na směnkách podpisy osoby neexistující. Pro řešení, zda jde o totožný čin, není rozhodná právní kvalifikace, státním zastupitelstvím tvrzená nebo soudem přijatá, nýbrž sám skutek, jenž byl označen jako trestný. Podstatnou částí skutku, v obou případech obžalovanému za vinu kladeného, však bylo, že prý padělal tytéž směnky. Naproti tomu je nerozhodné, že v řízení před okresním soudem zmocněnec státního zastupitelství podal obžalobu pro přečin podvodu a že v řízení před krajským soudem státní zastupitelství pro týž skutek podalo obžalobu pro zločin padělání soukromých listin. Poněvadž však okresní soud v B. vynesl o zmíněné obžalobě dne 23. června 1930 zprošťující rozsudek, který nabyl moci práva, bylo podle zásady § 326 č. 1 tr. ř. nepřípustné bez obnovy trestního řízení zahájití pro týž skutek nové trestní řízení. Pokud tedy obžalovaný H. R. byl rozsudkem obou nižších soudů odsouzen pro padělání smének na škodu L. S., byl zaviněn zmatek podle § 385 č. 1 c) tr. ř. Proto bylo vyhověti v tomto bodu zmateční stížnosti obžalovaného H. R., zrušiti rozsudky obou nižších soudů v této části na základě I. odst. § 33 por. nov. a vynésti zprošťující rozsudek, aniž bylo zapotřebí obíratí se důvodem zmatku podle § 385 č. 9 tr. ř., který byl ve zmateční stížnosti uplatňován pro zamítnutí návrhu na výslech svědků za účelem doplnění skutkových zjištění. Proti výroku, jímž obžalovaný H. R. byl uznán vinným zločinem podvodu podle § 386 tr. zák. a obžalovaná G. R. byla uznána vinnou přečinem účastenství na tomto trestném činu, uplatňují tito obžalovaní též důvod zmatku podle § 385 č. 1 a) tr. ř. Nejvyšší soud, maje přezkoumati napadené výroky s hlediska uplatňovaného důvodu zmatku podle bodu 1 a), po případě z úřední povinnosti i podle bodu 1 b) § 385 tr. ř., shledal, že odvolací soud nezjistil všechny skutečnosti v tomto ohledu podstatné. Pro skutkovou podstatu dokonání podvodu podle § 386 tr. zák. je rozhodné, zda z činu nastala škoda. Výše škody má však význam pro kvalifikaci činu jako přečinu aneb jako zločinu mírněji nebo přísněji trestného. Odvolací soud sice uvedl, že škoda z činu obžalovaných převyšuje 20.000 Kč, neuvedl však, jak dospěl k tomuto zjištění. Odvolací soud patrně vycházel z názoru, že je tu směrodatná výše pohledávek věřitelů. Tento názor je však mylný, poněvadž, je-li hodnota zcizeného předmětu nižší, než součet druhů, je pro výši škody rozhodná hodnota zcizené věci. Odvolací soud opominul zjistiti skutečnou hodnotu prodaných nemovitostí, zjistil pouze, že prodané pozemky byly zadluženy zaknihovanou částkou 40.000 Kč, kterýžto dluh kupující G. R.-ová převzala. Podle toho při vypočítání škody je třeba od ceny pozemků odpočítati částku rovnající se závazku, který kupující převzala ohledně zaplacení zaknihovaného dluhu, neboť v tomto rozsahu zájmy věřitelů nemohly býti prodejem zkráceny. Poněvadž se tu tedy vyskytuje případ 1. odst. § 35 por. nov., byl rozsudek odvolacího soudu v tomto bodě

zrušen za účelem doplnění skutkových zjištění. Vzhledem k námitkám zmateční stížnosti obžalované G. R. ohledně subjektivní stránky trestného činu bude povinností odvolacího soudu zevrubně zjistiti okolnosti, opravňující k závěru, že tato obžalovaná věděla o úmyslu spoluobžalovaného H. R. poškoditi věřitele.

Čís. 4460.

Tísni ve smyslu § 1 zák. čl. XXV:1883 jest takový hospodářský stav dlužníkův, který ho nutí, aby pro dosažení úvěru neb odkladu placení učinil krok, který by při náležitém rozvážení neuznal za vhodný.

Skutková podstata trestného činu podle cit. zák. ustanovení, vyžaduje, aby dlužník byl v tísní již při poskytnutí úvěru neb odkladu placení.

(Rozh. ze 14. září 1932, Zm IV 192/32.)

Obžalovanému A. J. kladla obžaloba za vinu trojnásobný přečin úvěrové lichvy podle §§ 1, 2 zák. čl. XXV:1883, jehož se prý dopustil tím, že, využívaje tísně, lehkomyšlnosti a nezkušenosti dlužníků, ve dvou případech poskytl jim peněžní zápůjčky na 16% roční úrok, v třetím případě však, že si za poskytnutí úvěru vymínil místo úroků konání různých prací, jichž peněžitá protihodnota mnohonásobně převyšovala (50%) v obchodě obvyklou a běžnou úrokovou míru. Soud prvního stoluce zprostil obžalovaného podle § 326 č. 2 tr. ř. z obžaloby pro nedostatek usvědčujících důkazů. Odvolací soud však změnil tento rozsudek a uznal obžalovaného vinným podle obžaloby.

Nejvyšší soud po veřejném líčení o zmateční stížnosti obžalovaného a jeho obhájce vynesl rozsudek, jímž zmateční stížnosti vyhověl, rozsudek odvolacího soudu pro zmatek podle § 385 č. 1 a) tr. ř. zrušil v celém rozsahu a obžalovaného zprostil na základě § 326 č. 1 tr. ř. z obžaloby.

Důvody:

Zmateční stížnosti, jež uplatňuje důvod zmatku podle § 385 č. 1 a) tr. ř., nelze upřítí oprávnění. Odvolací soud uznal, že obžalovaný při poskytnutí úvěru využil tísně a nezkušenosti dlužníků, M. V. a I. M. a lehkomyšlnosti dlužníka J. S. S tímto názorem nelze souhlasiti. Tíseň u M. V. shledal odvolací soud v tom, že tato dlužnice nutně potřebovala peníze na svatbu svého syna, při čemž odvolací soud vycházel z názoru, že hostina a výbava při svatbě je podle místních obyčejů nutnou potřebou. O tísní ve smyslu § 1 zák. čl. XXV:1883 lze mluvit jen očitne-li se dlužník v situaci, která ho nutí, aby za účelem osvobození z této situace učinil krok, který by za jiných okolností při klidném uvážení uznal za nevhodný. Aby se mohlo mluvit o tísní v objektivním smyslu slova, je třeba uvážiti především ono zlo, které dlužníka ohrožuje a tísní. S tohoto hlediska nelze v souzeném případě uznati za tíseň, že se syn dlužnice chtěl oženiti a že dlužnice považovala za potřebné po-